

390L0388

Nr L 192/10

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

24.7.90

KOMMISSIONENS DIREKTIV

av den 28 juni 1990

om konkurrens på marknaderna för teletjänster

(90/388/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION
HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 90.3 i detta, och

med beaktande av följande:

1. Förbättringen av telekommunikation inom gemenskapen är ett viktigt villkor för den enhetliga utvecklingen av ekonomiska verksamheter och en konkurrenskraftig marknad inom gemenskapen, sett både ur tjänsteproducenternas och användarnas synvinkel. Kommissionen har därför antagit ett program, upptaget i Gröna boken om utvecklingen av den gemensamma marknaden för teletjänster och teleutrustning och i kommissionens meddelande om tillämpningen av Gröna boken fram till 1992, om ett successivt införande av konkurrens på marknaden för telekommunikation. Programmet behandlar inte mobiltelefoni, personsökning eller masskommunikationstjänster som radio och television. Rådet har i sin resolution av den 30 juni 1988⁽¹⁾ uttryckt ett brett stöd för detta programs syften och särskilt för det gradvisa införandet av en öppen marknad för teletjänster inom gemenskapen. De senaste decennierna har ansevärda tekniska förbättringar skett inom telekommunikationssektorn. Dessa medger att ett allt större utbud av tjänster kan erhållas, i synnerhet dataöverföringstjänster, men gör det också tekniskt och ekonomiskt möjligt för olika tjänsteproducenter att konkurrera med varandra.
2. Tillhandahållande och drift av telenät och tillhandahållande av därmed sammanhängande tjänster är i medlemsstaterna vanligtvis uppgifter som av hävd är tilldelade en eller flera teleorganisationer med exklusiva eller speciella rättigheter. Sådana rättigheter karakteriseras av den prövningsrätt staten i olika hög grad utövar vad gäller tillträde till marknaden för teletjänster.
3. De organisationer som anförtrots tillhandahållande och drift av telenät är företag enligt artikel 90.1 i fördraget, eftersom de bedriver en affärsverksamhet, nämligen tillhandahållande av teletjänster. De är antingen statliga eller privata organisationer som staten gett exklusiva eller speciella rättigheter.

4. Ett flertal medlemsstater har redan reviderat systemet med exklusiva eller speciella rättigheter som funnits inom telesektorn i deras land, samtidigt som de försäkrat sig om att allmänt tillgängliga tjänster blir utförda. Systemet med exklusiva eller speciella rättigheter har i alla länder upprätthållits vad gäller tillhandahållande och drift av nätet. I en del medlemsstater har systemet bibehållits för alla teletjänster, medan sådana rättigheter i andra stater endast gäller för vissa tjänster. Samtliga medlemsstater har antingen själva infört eller tillåtit sina teleförvaltningsorgan att införa restriktioner för fritt tillhandahållande av teletjänster.
5. Beviljandet av exklusiva eller speciella rättigheter för en eller flera organisationer att sköta telenätet härrör från statens prövningsrätt. Genom att bevilja sådana rättigheter begränsar en medlemsstat ofrånkomligen möjligheterna för andra organisationer att tillhandahålla sådana tjänster till eller från andra medlemsstater.
6. Restriktionerna beträffande tillhandahållande av teletjänster enligt artikel 59 till eller från andra medlemsstater består i praktiken huvudsakligen av förbud mot anslutning av förhyrda linjer genom koncentratorer, multiplexenheter eller annan utrustning till telefonnätet, införande av anslutningsavgifter som är orimliga i förhållande till den erbjudna tjänsten, förbud mot dirigeringsignaler till eller från tredje part genom förhyrda linjer, användning av volymberoende taxor utan ekonomiskt berättigande, eller vägran att ge tjänsteproducenterna tillgång till telenätet. Effekten av användningsrestriktionerna och de höga avgifterna i förhållande till nettokostnaderna är att de förhindrar tillhandahållande till eller från andra medlemsstater av teletjänster som
 - tjänster avsedda att förbättra telefunktioner, t. ex. omvandling av protokoll, kod, format eller hastighet,
 - informationstjänster som erbjuder tillgång till databaser,
 - fjärrstyrda databehandlingstjänster,
 - lagring och vidarebefordran av meddelanden, t. ex. elektronisk post,

(¹) EGT nr C 257, 4.10.1988, s. 1.

- transaktionstjänster, t. ex. finansiella transaktioner, elektronisk kommersiell dataöverföring, teleshopping och telebeställning,
 - övervakningstjänster, t. ex. telemetri och fjärrövervakning.
7. Artikel 55, 56 och 66 i fördraget medger, på icke ekonomiska grunder, undantag från rätten att tillhandahålla tjänster. De restriktioner som är tillåtna är de som - även tillfälligt - är förbundna med utövandet av offentlig myndighet och de som är förbundna med allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsa. Eftersom dessa är undantag, måste de tolkas restriktivt. Ingen av teletjänsterna är förbunden med utövandet av sådan offentlig myndighet, som innefattar rätt att använda medel vilka är otillbörliga i förhållande till vad som gäller enligt allmänna regler, och inte heller med offentliga maktprivilegier eller befogenhet att använda tvång mot allmänheten. Tillgången till teletjänster kan i sig själv inte hota offentlig policy och kan inte påverka offentlig hälsovård.
8. Domstolens rättspraxis godkänner restriktioner i friheten att tillhandahålla tjänster om dessa restriktioner uppfyller viktiga krav av allmänt intresse och tillämpas utan diskriminering och i proportion till målet. Konsumentskydd gör det inte nödvändigt att begränsa rätten att tillhandahålla teletjänster, eftersom detta syfte kan uppfyllas genom fri konkurrens. Inte heller kan skydd av immateriella rättigheter åberopas i detta sammanhang. De enda väsentliga krav hänförliga till artikel 59, som skulle kunna rättfärdiga restriktioner i användningen av det allmänt tillgängliga nätet, är upprätthållande av nätets integritet, driftsäkerhet och, när så är berättigat, samverkan och dataskydd. De införda restriktionerna måste emellertid anpassas till de mål, som eftersträvas genom dessa legitima krav. Medlemsstaterna måste underrätta allmänheten om sådana restriktioner och underrätta kommissionen om dem för att den skall kunna bedöma restriktionernas proportioner.
9. Med *nätets funktionssäkerhet* avses i detta sammanhang möjlighet att garantera det allmänna nätets tillgänglighet i nödsituationer. Med *teknisk integritet hos det allmänna nätet* avses en garanti för att nätet på grundval av de gemensamma tekniska specifikationerna fungerar normalt och samverkar med allmänt tillgängliga nät inom gemenskapen. Med begreppet *samverkan mellan tjänster* avses uppfyllande av sådana tekniska specifikationer som införts för att öka tillgången till tjänster och öka valmöjligheten för användarna. Med *dataskydd* menas de åtgärder som vidtagits för att säkerställa konfidentiell kommunikation samt skydd av persondata.
10. Bortsett från de väsentliga krav som kan innefattas som villkor vid licensierings- eller deklarationsprocedurer, kan medlemsstaterna inkludera villkor rörande krav på allmänt tillgängliga tjänster som utgör sakliga, klara och icke diskriminerande handelsregler beträffande villkor för varaktighet, tillgänglighet samt kvalitet för tjänsten.
11. När en medlemsstat har givit en teleorganisation i uppdrag att erbjuda paket- eller kretskopplade datatjänster till allmänheten och när denna tjänst kan utsättas för hinder på grund av konkurrens från privata företag, kan kommissionen medge att medlemsstaten, även med avseende på geografisk täckning, inför ytterligare villkor för tillhandahållande av en sådan tjänst. Vid bedömningen av dessa åtgärder kommer kommissionen att beakta, förutom uppnåendet av de fundamentala målen i fördraget, som anges i artikel 2 i detta, inklusive stärkandet av gemenskapens ekonomiska och sociala sammanhållning såsom anges i artikel 130a, den situation som råder i de medlemsstater där nätet ännu inte är tillräckligt utbyggt för tillhandahållande av paket- eller kretskopplade tjänster och som skulle kunna göra det berättigat att bevilja dessa medlemsstater anstånd till den 1 januari 1996 beträffande förbudet mot tredjepartsförsäljning av hyrd ledningskapacitet.
12. Artikel 59 i fördraget kräver avskaffande av alla andra inskränkningar i rätten för den som är medborgare och etablerad i en medlemsstat att tillhandahålla tjänster till personer i andra medlemsstater. Upprätthållandet eller införandet av någon exklusiv eller speciell rättighet, som inte motsvarar ovannämnda kriterier, är därför en överträdelse av artikel 90 i förening med artikel 59.
13. Artikel 86 i fördraget förbjuder såsom oförenligt med den gemensamma marknaden, varje uppträdande av en eller flera organisationer som medför missbruk av en dominerande position inom den gemensamma marknaden eller en betydande del av denna. Teleförvaltningar är också organisationer enligt denna artikel, eftersom de bedriver affärsverksamhet, och speciellt genom den tjänst de tillhandahåller genom att göra telenätet och teletjänster tillgängliga för användare. Detta tillhandahållande av telenätet utgör en separat marknad för tjänster eftersom den inte är utbytbar mot andra tjänster. På varje nationell marknad, där nätet och teletjänsterna tillhandahålls, är konkurrensen tillräckligt homogen för att kommissionen skall kunna utvärdera befogenheterna hos de organisationer, som tillhandahåller tjänsterna inom dessa områden. Medlemsstaternas områden utgör tydliga geografiska marknader. Detta beror huvudsakligen på den befintliga skillnaden mellan de regler som styr villkoren för anslutning och teknisk drift när det gäller tillhandahållandet av telenätet och av sådana tjänster. Vidare utgör marknaden i varje medlemsstat en betydande del av den gemensamma marknaden.
14. På varje nationell marknad innehar teleförvaltningarna individuellt eller kollektivt en dominerande position vid skapandet och utnyttjandet av telenätet, eftersom de är de enda i varje medlemsstat med nät som omfattar dessa staters hela territorium och eftersom deras regeringar har beviljat dem exklusiv rätt att tillhandahålla detta nät, antingen ensamt eller i samverkan med andra organisationer.

15. När en stat beviljar en organisation, som redan har en dominerande position vid upprättande och drift av nätet, exklusiva eller speciella rättigheter att tillhandahålla teletjänster, blir effekten av sådana rättigheter att den dominerande positionen förstärks genom att den utvidgas till att även omfatta tjänster.

16. Dessutom innebär de exklusiva eller speciella rättigheter som av staten beviljats teleorganisationer för att tillhandahålla vissa tjänster att sådana organisationer

- a) förhindrar eller begränsar tillgång till marknaden för konkurrenter i fråga om dessa teletjänster och därigenom begränsar konsumenternas valmöjlighet, vilket tenderar att begränsa de tekniska framstegen till skada för konsumenterna,
- b) tvingar användare av nätet att använda tjänster belagda med exklusiva rättigheter och därigenom gör tecknandet av kontrakt om användning av nätet beroende av ett godkännande av extra tjänster, som inte har något samband med innehållet i sådana kontrakt.

Vart och ett av dessa beteenden representerar ett specifikt missbruk av en dominerande marknadsposition som har en avsevärd effekt på handeln mellan medlemsstaterna, eftersom alla berörda tjänster i princip skulle kunna erbjudas av tjänsteproducenter från andra medlemsstater. Konkurrensens struktur inom den gemensamma marknaden förändras märkbart av detta förhållande. I alla händelser ger de exklusiva eller speciella rättigheterna till dessa tjänster upphov till en situation som står i strid med syftet i artikel 3 f i fördraget, som föreskriver inrättandet av ett system med garantier för att konkurrensen inom den gemensamma marknaden inte snedvrids, och som i stället kräver att konkurrensen inte får elimineras. Medlemsstaterna är enligt artikel 5 i fördraget skyldiga att avstå från varje åtgärd som skulle kunna äventyra uppnåendet av målen i fördraget, inklusive det mål som anges i artikel 3 f.

17. De exklusiva rättigheter till teletjänster, som beviljats offentliga företag eller andra företag som medlemsstater har beviljat exklusiva eller speciella rättigheter att tillhandahålla nät, är oförenliga med artikel 90 jämfört med artikel 86.

18. Artikel 90.2 i fördraget medger avsteg från tillämpningen av artikel 59 och 86, då sådan tillämpning enligt lag eller i praktiken skulle hindra genomförandet av den speciella uppgift som tilldelats teleorganisationerna. Denna uppgift består i att tillhandahålla och utnyttja ett universellt nät, dvs. ett nät med allmän geografisk täckning och som på begäran erbjuds till alla företag som tillhandahåller tjänster eller användare inom en rimlig tidsperiod. De finansiella resurserna för utvecklingen av nätet kommer fortfarande i huvudsak från drift av telefonitjänsten. Om konkurrens inom telefonin tilläts skulle det kunna hota den finansiella stabiliteten hos teleorganisationerna. Telefonitjänsten, oavsett om den erbjuds via det nuvarande telenätet eller blir en del av ISDN-tjänsten, är för närvarande också det viktigaste medlet att underrätta och ringa upp larmorganisationer, som ansvarar för den allmänna säkerheten.

19. Tillhandahållande av förhyrda ledningar utgör en viktig del av teleorganisationernas uppgifter. I nästan alla medlemsstater råder för närvarande en väsentlig skillnad mellan avgifterna för användning av dataöverföringstjänsten på telefonnätet respektive för användning av de förhyrda ledningarna. Att omgående utjämna dessa taxor skulle kunna äventyra denna uppgift. En utjämning av sådana avgifter måste genomföras gradvis från och med nu och fram till den 31 december 1992. Under tiden måste man kunna kräva att privata företag inte erbjuder allmänheten en tjänst, som endast består av tredjepartsförsäljning av hyrd ledningskapacitet, dvs. endast innefattar sådan behandling, dataomvandling, lagring eller protokollkonvertering som är nödvändig för överföring i realtid. Medlemsstaterna bör därför inrätta ett deklARATIONSSYSTEM genom vilket privata teleföretag skulle förbinda sig att inte ägna sig åt tredjepartsförsäljning.

Några andra krav får emellertid inte ställas på sådana företag för att säkerställa att de uppfyller denna förpliktelse.

20. Dessa restriktioner påverkar inte utvecklingen av handeln i sådan utsträckning att det skulle skada gemenskapens intressen. Under dessa omständigheter är restriktionerna förenliga med artikel 90.2 i fördraget. Detta kan också vara fallet beträffande de åtgärder medlemsstaterna godkänt för att få en garanti för att privata tjänsteproducenters verksamhet inte stör den allmänt tillgängliga dataöverföringstjänsten.

21. Fördragets regler, inklusive de regler som rör konkurrens, gäller för telextjänster, men användningen av denna tjänst avtar gradvis i hela gemenskapen, beroende på framväxande konkurrerande telekommunikationsmedel t. ex. telefax. Avskaffandet av nuvarande restriktioner för användning av det allmänna telefonnätet och förhyrda ledningar kommer att medge att telexmeddelanden återutsänds. Med tanke på denna speciella trend är det nödvändigt med individuella åtgärder. Följaktligen bör detta direktiv inte tillämpas för telextjänster.

22. Kommissionen kommer i alla händelser att under loppet av 1992 med beaktande av den tekniska utvecklingen samt utvecklingen mot en digital infrastruktur överväga de återstående exklusiva eller speciella rättigheterna i fråga om tillhandahållande av tjänster.

23. Medlemsstater kan, inom ramen för rådets direktiv om tillhandahållande av öppna nät, ONP, upprätta skäliga procedurer för att säkerställa att de väsentliga kraven uppfylls, utan avbräck för harmoniseringen av dessa krav på gemenskapsnivå. Vad beträffar dataöverföring måste medlemsstaterna, som del av sådana procedurer, kunna kräva att handelsförfordningarna följs i fråga om varaktighet, tillgänglighet och kvalitet på tjänsten, samt kunna inkludera åtgärder för att skydda den uppgift av allmänt ekonomiskt intresse som de anförtrott en teleorganisation. Procedurerna måste bygga på specifika, objektiva kriterier och användas utan diskriminering. Kriterierna bör framför allt vara berättigade och vara

anpassade till allmänintresset samt bör vara vederbörligen motiverade och publicerade. Kommissionen måste kunna studera dem ingående och jämföra dem med reglerna om fri konkurrens och rätt att tillhandahålla tjänster. I vart fall får medlemsstater, som inte inom en viss tid underlämnat kommissionen om sina planerade kriterier och procedurer för licensiering, ej längre tillämpa några restriktioner i fråga om rätten att fritt erbjuda dataöverföringstjänster till allmänheten.

24. Medlemsstater bör ges mer tid att upprätta allmänna regler om villkoren för tillhandahållande av paket- eller kretskopplade datatjänster till allmänheten.
25. Teletjänster bör inte bli föremål för några restriktioner, vare sig i fråga om användarnas rätt till fri tillgång till tjänster, eller i fråga om bearbetning av data som kan utföras innan meddelanden sänds via nätet eller sedan meddelanden har mottagits, utom då detta motiveras av ett väsentligt krav i förhållande till det mål man vill uppnå.
26. Digitaliseringen av telenätet och den tekniska förbättringen av terminalutrustning som är ansluten till nätet, har lett till en ökning av det antal funktioner som tidigare utförts inom telenätet men som nu kan utföras av användarna själva med hjälp av alltmer sofistikerad terminalutrustning. Det är nödvändigt att säkerställa att företag som tillhandahåller teletjänster och i synnerhet de som tillhandahåller telefoni och paket- eller kretskopplade dataöverföringstjänster gör det möjligt för operatörerna att använda dessa funktioner.
27. I avvaktan på upprättandet av standarder för gemenskapen beträffande tillhandahållandet av ett öppet nät, ONP, bör de tekniska gränssnitt som för närvarande är i bruk i medlemsstaterna göras allmänt tillgängliga, så att företag som önskar gå in på marknaden för dessa tjänster kan vidta nödvändiga åtgärder för att anpassa sina tjänster till nätens tekniska egenskaper. Om medlemsstaterna ännu inte upprättat sådana tekniska gränssnitt, bör de göra det snarast möjligt. Alla utkast till sådana åtgärder skall lämnas till kommissionen i enlighet med rådets direktiv 83/189/EEG⁽¹⁾, senast ändrat genom direktiv 88/182/EEG⁽²⁾.
28. Enligt nationell lagstiftning har teleorganisationer i allmänhet fått uppgiften att reglera teletjänsterna, speciellt i fråga om licensiering, kontroll av typgodkännande och föreskrivna specifikationer för gränssnitt, frekvenstilldelning samt övervakning av användarvillkor. I några fall anger lagstiftningen endast allmänna principer för att styra driften av de licensbelagda tjänsterna, och överläter åt teleorganisationerna att bestämma de specifika användningsvillkoren.
29. Denna dubbla reglerande och kommersiella funktion hos teleorganisationerna har en direkt inverkan på företag som erbjuder teletjänster i konkurrens med organisationerna i fråga. Genom denna sammanblandning av aktiviteter bestämmer organisationerna eller utövar åtminstone stort inflytande på utbudet av

tjänster som tillhandahålls av deras konkurrenter. Att delegera rätten att reglera tillgången till marknaden för teletjänster till ett företag som har en dominerande position i fråga om tillhandahållande och utnyttjande av nätet innebär en förstärkning av denna dominerande position. Med anledning av intressekonflikter kommer detta troligen att begränsa konkurrenternas tillgång till marknaden för teletjänster samt att begränsa användarnas valfrihet. Sådana arrangemang kan också begränsa marknaden för utrustning för hantering av telemeddelanden och följaktligen också teknisk utveckling inom detta område. Denna kombination av verksamheter utgör därför enligt artikel 86 ett missbruk av den dominerande marknadspositionen för teleorganisationer. Om detta är resultatet av en statlig åtgärd, är åtgärden också oförenlig med artikel 90 jämförd med artikel 86.

30. För att göra det möjligt för kommissionen att effektivt utföra den övervakande uppgift den fått sig tilldelad genom artikel 90.3, måste den ha tillgång till viss väsentlig information. Denna information måste framför allt ge kommissionen en klar bild av medlemsstaternas åtgärder, så att den kan garantera att tillgång till telenätet och de olika relaterade tjänsterna tillhandahålls av varje teleorganisation till alla dess kunder med icke-diskriminerande tariffer och andra villkor. Sådan information skall omfatta

— åtgärder som vidtagits för att återkalla exklusiva rättigheter i enlighet med detta direktiv,

— de villkor på vilka licenser för tillhandahållande av teletjänster beviljas.

Kommissionen måste ha sådan information för att kunna kontrollera framför allt att alla användare av nätet och tjänsterna, inklusive teleorganisationer, om de tillhandahåller tjänster, behandlas lika och rättvist.

31. De som har speciella eller exklusiva rättigheter att tillhandahålla teletjänster, vilka i framtiden kommer att vara öppna för konkurrens, har tidigare haft möjligheten att påtvinga sina kunder långtidskontrakt. Sådana kontrakt skulle i praktiken begränsa möjligheterna för nya konkurrenter att erbjuda sina tjänster till sådana kunder, och för sådana kunder att dra nytta av sådana tjänster. Användare måste därför ges rätt att säga upp sina kontrakt inom rimlig tid.
32. För närvarande reglerar varje medlemsstat tillgången till teletjänster efter egna regler. Även definitionen av vissa tjänster skiljer sig från en medlemsstat till en annan. Sådana olikheter orsakar störningar i konkurrensen, vilka sannolikt försvårar tillhandahållandet av teletjänster över gränserna för affärsföretag. Det var därför som rådet i sin resolution av den 30 juni 1988 ansåg att ett av målen för en telepolicy var att skapa en öppen marknad inom gemenskapen för teletjänster, i synnerhet genom att i form av rådsdirektiv snabbt definiera tekniska villkor, villkor för användning samt principer som reglerar taxorna i ett öppet nät, ONP. Kommissionen har

⁽¹⁾ EGT nr L 109, 26.4.1983, s. 8.

⁽²⁾ EGT nr L 81, 26.3.1988, s. 75.

överlämnat ett förslag för att uppnå detta till rådet. Harmoniseringen av villkoren för tillgänglighet är emellertid inte den lämpligaste metoden att avlägsna handelshinder som uppkommer genom överträdelser av fördraget. Kommissionen är skyldig att se till att föreskrifterna i fördraget tillämpas effektivt och i sin helhet.

33. Artikel 90.3 ger kommissionen klart definierade uppgifter och befogenheter att övervaka relationerna mellan medlemsstaterna och deras offentliga företag och företag som de tilldelat speciella eller exklusiva rättigheter, speciellt vad gäller att avskaffa hinder för friheten att tillhandahålla tjänster, diskriminering av medborgare i medlemsstaterna och konkurrens. En bred insats är nödvändig för att eliminera de överträdelser som kvarstår i vissa medlemsstater och för att ge klara riktlinjer till de medlemsstater som reviderar sin lagstiftning för att undvika vidare överträdelser. Det bästa sättet att uppnå detta är därför ett direktiv enligt artikel 90.3 i fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. I detta direktiv har nedan angivna termer och begrepp följande betydelse:

- *Teleorganisationer*: offentliga eller privata organ samt de dotterföretag de kontrollerar, som en medlemsstat beviljar speciella eller exklusiva rättigheter för tillhandahållande av ett allmänt tillgängligt telenät och när så är tillämpligt, teletjänster.
- *Speciella eller exklusiva rättigheter*: rättigheterna som beviljats av en medlemsstat eller en offentlig myndighet till ett eller flera offentliga eller privata organ genom något legalt, författningsenligt eller administrativt instrument som för dem reserverar rätten att tillhandahålla en tjänst eller utöva en verksamhet.
- *Allmänt tillgängligt telenät*: den allmänt tillgängliga infrastruktur för telekommunikation, som medger överföring av signaler mellan definierade nätanslutningspunkter via tråd, via mikrovåg, via optiska medier eller genom andra elektromagnetiska medier.
- *Teletjänster*: tjänster vars tillhandahållande helt eller delvis består av sändning och fördelning av signaler i ett telenät med hjälp av telekommunikationsprocesser med undantag av rundradiosändning och television.
- *Nätanslutningspunkt*: alla fysiska anslutningar och deras tekniska accessspecifikationer vilka utgör en del av det allmänt tillgängliga telenätet och är nödvändiga för tillgång till och effektiv kommunikation via detta allmänt tillgängliga nät.
- *Väsentliga krav*: de icke-ekonomiska skäl av allmänt intresse som kan få en medlemsstat att begränsa tillgången till det allmänt tillgängliga telenätet eller till allmänt tillgängliga teletjänster. Dessa skäl är säkerhet vid

nätets drift, upprätthållande av nätets integritet och i berättigade fall samverkan mellan tjänster och dataskydd.

Dataskydd kan innefatta skydd för persondata, sekretess för information som överförs eller lagras samt skydd av privatlivet.

- *Telefoni*: det kommersiella tillhandahållandet till allmänheten av direktöverföring och koppling av tal i realtid mellan det allmänt tillgängliga nätets anslutningspunkter som möjliggör för varje användare att använda utrustning ansluten till en sådan nätanslutningspunkt för att kommunicera med en annan anslutningspunkt.
 - *Telex-tjänst*: det kommersiella tillhandahållandet till allmänheten av direktsändning av telexmeddelanden i enlighet med den relevanta rekommendationen från Internationella rådgivande telegraf- och telefonkommittén CCITT mellan allmänt tillgängliga nätanslutningspunkter, för att göra det möjligt för varje användare att använda utrustning ansluten till en sådan nätanslutningspunkt för att kommunicera med en annan anslutningspunkt.
 - *Paket- och kretskopplade datatjänster*: den allmänt tillgängliga, till allmänheten kommersiellt tillhandahållna direktöverföringen av data mellan allmänt tillgängliga nätanslutningspunkter, som gör det möjligt för varje användare att använda utrustning ansluten till en sådan nätanslutningspunkt för att kommunicera med en annan anslutningspunkt.
 - *Tredjepartsförsäljning av kapacitet*: det kommersiella tillhandahållandet av förhyrda ledningar till allmänheten för dataöverföring som en separat tjänst, endast innefattande sådan koppling, behandling, datalagring eller protokollkonvertering som är nödvändig för överföring i realtid till och från det allmänt tillgängliga nätet.
2. Detta direktiv skall inte tillämpas på telex, mobil radiotelefoni, personsökning och satellittjänster.

Artikel 2

Med de undantag som följer av artikel 1.2 skall medlemsstaterna upphäva alla exklusiva eller speciella rättigheter för tillhandahållande av andra teletjänster än telefoni och vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att alla teletjänstföretag har rätt att tillhandahålla sådana teletjänster.

Varje medlemsstat som kräver en licensiering eller deklaraionsprocedur för tillhandahållandet av sådana tjänster, avsedd att säkerställa överensstämmelse med de väsentliga kraven, skall säkerställa att villkoren för beviljandet av licenser är objektiva, icke diskriminerande och ger möjlighet till insyn, att alla avslag motiveras samt att det finns procedurer för överklagande av varje sådant avslag.

Utöver vad som följer av artikel 3 skall medlemsstaterna senast den 31 december 1990 underrätta kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att följa bestämmelserna i denna artikel, och också underrätta kommissionen om alla existerande bestämmelser eller om planer på att införa nya

procedurer för licensiering eller att ändra befintliga procedurer.

Artikel 3

Beträffande paket- eller kretskopplade datatjänster får medlemsstaterna fram till den 31 december 1992 enligt det auktorisationsförfarande som anges i artikel 2, förbjuda affärsföretag att erbjuda tredjepartsförsäljning av hyrd ledningskapacitet till allmänheten.

Medlemsstaterna skall på planeringsstadiet, senast 30 juni 1992, till kommissionen anmäla varje sådan licensierings- och deklarationsprocedur för tillhandahållande av paket- eller kretskopplade datatjänster för allmänheten som är inriktad på att genomföra

- väsentliga krav,
- handelsregler beträffande villkor för varaktighet, tillgänglighet samt kvalitet på tjänsten, eller
- åtgärder för att säkra ett uppdrag av allmänt ekonomiskt intresse, som de anförtrott åt en teleorganisation för tillhandahållande av kopplade datatjänster, om det är troligt att utförandet av detta uppdrag motverkas av aktiviteter från privata tjänsteproducenter.

Dessa villkor skall i sin helhet bilda en samling av specifikationer för allmänt tillgängliga tjänster och skall vara objektiva, icke diskriminerande och transparenta.

Medlemsstater skall senast den 31 december 1992 säkerställa att sådan licensiering eller sådana deklarationsprocedurer för tillhandahållande av sådana tjänster offentliggörs.

Innan de införs, skall kommissionen bekräfta att dessa projekt är förenliga med fördraget.

Artikel 4

Medlemsstater som vidmakthåller exklusiva eller speciella rättigheter för tillhandahållandet och driften av allmänt tillgängliga telenät, skall vidta nödvändiga åtgärder för att göra de villkor som styr tillgängligheten till nätet objektiva och icke diskriminerande, samt offentliggöra dem.

I synnerhet skall de säkerställa att teletjänstföretag som begär detta kan erhålla förhyrda ledningar inom en rimlig tid och att det inte förekommer några andra restriktioner för deras användning än de som är motiverade enligt artikel 2.

Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1990 underätta kommissionen om vilka åtgärder de vidtagit för att följa denna artikel.

Varje gång avgifterna för förhyrda ledningar höjs, skall medlemsstaterna tillhandahålla kommissionen information om de omständigheter som motiverar sådana höjningar.

Artikel 5

Med beaktande av relevanta internationella överenskomelser skall medlemsstaterna säkerställa att specifikationerna för de tekniska gränssnitt som är nödvändiga för användning av allmänt tillgängliga nät publiceras senast den 31 december 1990.

Medlemsstater skall i enlighet med direktiv 83/189/EEG meddela kommissionen varje förslag till åtgärd som läggs fram för detta ändamål.

Artikel 6

Medlemsstaterna skall, beträffande tillhandahållande av teletjänster, upphäva befintliga restriktioner för signalbehandling före sändning eller efter mottagning via det allmänt tillgängliga telenätet, såvida det inte kan visas att dessa restriktioner är nödvändiga för allmän ordning eller för att uppfylla väsentliga krav.

Utan att åsidosätta harmoniserade gemenskapsregler som antagits av rådet beträffande tillhandahållandet av ett öppet nät, skall medlemsstaterna säkerställa, vad gäller tjänsteproducenter inklusive teleorganisationerna, att det inte förekommer någon diskriminering beträffande vare sig användningsvillkoren eller de avgifter som skall erläggas.

Medlemsstaterna skall senast den 31 december 1990 underätta kommissionen om åtgärder som vidtagits eller föreslagits/beslutats för att följa denna artikel.

Artikel 7

Medlemsstaterna skall från den 1 juli 1991 säkerställa att beviljande av driftlicenser, kontroll över typgodkännande och föreskrivna specifikationer, tilldelning av frekvenser samt övervakning av användningsvillkor utförs av ett organ, som är oberoende av teleorganisationerna.

De skall underrätta kommissionen om de åtgärder som vidtagits eller föreslagits med anledning av detta, senast den 31 december 1990.

Artikel 8

Medlemsstaterna skall, så snart de relevanta exklusiva eller speciella rättigheterna dragits in, säkerställa att teleorganisationerna gör det möjligt för de kunder, som är bundna till dem genom kontrakt, vilka innefattades av sådan rättighet vid den tid de slöts, och med mer än ett år kvar för tillhandahållandet av teletjänster, att säga upp kontraktet med sex månaders varsel.

Artikel 9

Medlemsstaterna skall till kommissionen lämna den information som är nödvändig för att göra det möjligt för den att, under en period av tre år, vid slutet av varje år upprätta en heltäckande rapport om tillämpningen av detta direktiv. Kommissionen skall vidarebefordra denna rapport till

medlemsstaterna, rådet, Europaparlamentet och Ekonomiska och sociala kommittén.

Artikel 10

År 1992 kommer kommissionen att utföra en heltäckande utvärdering av situationen inom telekommunikationssektorn i förhållande till detta direktivs mål.

År 1994 skall kommissionen utvärdera effekterna av de i artikel 3 angivna åtgärderna, för att se om det finns behov av några ändringar av bestämmelserna i denna artikel särskilt

mot bakgrund av den tekniska utvecklingen och handelsutvecklingen inom gemenskapen.

Artikel 11

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 28 juni 1990.

På kommissionens vägnar

Leon BRITTAN

Vice ordförande